

Mythologia, Francfort, 1581 - VI, 12 : De Dodone

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VI

Ce document est une version augmentée de :
[Mythologia, Venise, 1567 - VI, 12 : De Dodone](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VI

[Mythologie, Paris, 1627 - VI, 13 : De l'Oracle de Dodone](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VI

[Mythologie, Lyon, 1612 - VI, 12 : De l'Oracle de Dodone](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia*Francfort, 1581 - VI, 12 : De Dodone, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 02/12/2025 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/5987>

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Dodone](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

concessissent, & ipsi inter sidera collocati in dextra Aurigæ tenentur, quos Aurigæ sidera vocauit Aratus, quorum exortu grauissimæ plerumque fiunt tempestates, vt patet ex his carminibus:

εἰ δὲ τοὶ ἡτίονες τὰ κατὰ σέρας ἡνιόχεα
 ἐν ἡλίου δεκταί, καὶ τοὶ φάτις ἡλίου ἀγὼς
 αὐτὰς ἡδ' ἱρίων, οἷτ' εἰν ἀλὶ περφυρέου
 πηλίκαι ἰσκιόαντο κατὰ σέρας ἀνθρώπων.

*Si placet Aurigam, atque Auriga sidera & ortus
 Obseruare tibi: fama est quod Capra, quod Hædi
 Illius, immergunt sulcantes cœcula Ponti.*

Non Selli tutum est Hædi surgentibus aquor.

Mos erat Phliasius, vt eximiè Capram cœleste sidus colerent, cuius etiam signum æreum in foro magna parte auratum collocarunt, vt testatur Pausanias in Corinthiacis: quod idcirco fiebat, quia plurimum Capræ ortus obesse vitibus putaretur. vt autè illam placarent, diuinos honores illi instituerunt. nam exoriente Capra vel sideratione in patiuntur aliquæ vites, vel prorsus arescunt. Istud verò fit Sole in Leonis signo existente: tunc enim maximè infestantur vites ob humoris inopiam, quod etiam magis fit pro natura locorum. Cur inter sidera Capræ signum relatum fuerit, iam explicauimus superius, quod Iupiter neque ingratus, neque acceptorum immemor vel aduersus Capram quidem videri voluerit. Dicta fuit hæc capra Olenia, quoniam in vlnas Aurigæ vel Oleni filix excepta fuerit. Consimili ratione fuit Delphinus inter sidera collocatus, quia persuaserit Amphitrite vt nuberet Neptuno: vel vt alij maluerint, quia Ariō Methymæus ab illo fuerit seruatus. Enimvero quod hæc non capra, sed mulier fuit, vel ex eo patet, quod Amalthea Nyctei regis vxor fuerit, è quo Nyctimenen peperit, vt testatus est Apollodorus Cyzicenus. at de Capra satis, nunc de Dodonæa sylua dicendum.

De Dodonæ. CAP. XII.

FVIT celeberrimum omnium oraculorum Dodonæum, tum ob celebritatem & conuenientis eò multitudinis frequentiam, tum etiam ob glandium copiam, quæ in illa sylua nascebantur, nam vt testatur Virgilius lib. primo Georg. primus fuit victus mortalium, vt patet in his:

cum

cum iam glandes atque arbuta sacra

Deficerent sylva, & victum Dodona negaret.

Et nos in nostris Venationibus ita lufimus:

Cum foret herba thornæ præmiæ mortalibus, antea

Frigida & arboribus intexta palatia: potum

Proficientis aqua rini praeuocidum Synde

Præberet, Cuiusmodi tunc sacra a Molosso

Quercus, sanguineoque rubentes cortice baccæ.

Strabo libro septimo Geographi Dodonæum oraculum à Pelasgis constructum fuisse scribit: quare & Homerus libro π. Iliadis Iouem Dodonæum Pelasgicum appellauit. Scriptum reliquit Plutarchus in Pyrrho Deucalionem ac Pyrrham post diluuium uenisse in Epirum ad oraculum Dodonæum, quod fuit in Thesprotorum Molossorumque regione. Erat ibi sylua maxima, & densissimis quercubus atque fagis refertissima, ubi esimia glandium copia nascebatur: quare poëtæ Dodonæam pro glandium copia usurparunt. Dicta fuit Dodonæa, à Nympha Oceanitide, vel (ut maluit Hecataeus) à Dodonæa Ioue & Europæ filia. Fama est hoc in loco Pelasgum primum omnium mortalium homines docuisse glandibus vesci: atque inter has illas esse utiliores, quæ de sola fago legerentur, cum antea radicibus atque herbis inutilibus, vel etiam lethiferis aliquando uescerentur. Hic tuguria ad arcendas pinuias, & propulsandas temporum mutationum iniurias excogitauit, & tunicas è suillis coriis contexere docuit: cuiusmodi per quoddam tempus in Eubœa & in Phocide homines usi sunt obscuriores, ut scripsit Andron Teius in sua nauigatione. Inde uerò accidit, cum quercus & fagi multæ essent in sylua Dodonæa, ut Lucianus in amoribus è fago reddi oraculum ita dixerit: *αὐτὴ τὰ χαλὰ ἐκ τῆς φάγος ἢ ἐκ τοῦ ὄρεος φέρει, ὡς τὴν ἀποδιδόναι τὴν ἀμφοτέρωθεν φωνήν*: Ipsa sanè, sicut fagus illa qua in Dodonæa, ex ramis sacram emittens uocem. Erant autem ambigua admodum antiquorum oracula, quippe quæ non nisi transactis negotiis plerumque intelligi possent. quamuis Iophon Gnosius uir acuti promptoque ingenio intelligendis oraculorum responsis plurima illorum oraculorum heroicis carminibus mandauit, & conatus sit docere homines quo pacto illa commode interpretari possent. Cum tamen Homerus in lib. ε. Odyssæe id oraculum è quercu ita inquit:

9

τὸν δ' ἐξ ἀωδ' ὠρίαν φάτο βῆναι, ὅφρα θυσίῃ
ἐκ δρυὸς ὕψι μέσσοι διέτ' ὀυλίῳ ἱπακίῃ.

*Dodonamque ferunt illum mox esse profectum,
Consilio Iovis ē quercu captaret & alta.*

Memoriae prodidit Pausanias in Achaicis, apud Acarnanes, & Ætolos, & Epirotas, & earum regionum finitimos populos valde inclyta fama fuisse oraculum, quod ē quercu columbae reddebant responsa. Nam cum duae essent columbae, diversorum populorum legationes vel aliquo morbo, vel sterilitate agrorum, vel aliqua publica calamitate laborantium ad capiendā responsa, quae remedia forent earum calamitatum, eo confluebant, atque audiebant illatum columbarum vocem. Atqui variis temporibus variis modis responsa dabantur: nam primum loquebantur ipsae quercus, deinde duae mulieres sacerdotes responsa dare coeperunt, quarum una Peristera, altera Tirion vocabatur: atque cum Peristera columbam significet apud Graecos, hinc locus datus est fabulae, quia duae columbae responsa redderent. Alij duas columbas re ipsa locutas fuisse arbitrantur, quod etiam fortasse accidit, cum potestas esset tenebrarum: ac mali daemones & haec, & his multo magis admirabilia agerent: ut depressa tenerent populorum ingenia, ne ad diuiniora tollerentur. Nam nemo ferē est eorum qui vivunt, quin harum rerum miraculis, cum loquerentur statuae & volucres, & auguria ventura praedicerent, & animalia multa significarent, in eam religionem antiquorum fuisset irretitus. Quare hoc etiam est cur magis gratias Domino Deo nostro habeamus, quod per unicum eius filium Christum universa fallacium oraculorum multitudo profligata est, omnesque mali daemones cum suis templis ita sunt eversi, ut nulla illorum iamdiu appareant vestigia. conculcata sunt altaria, excisi luci, combusti libri quibus factorum ritus continebantur, oblivioni datus est victimarum delectus, explōsi sacerdotes & lenones earum fallaciarum. Neque vilis propē est, quin verum, sanctum, ac sincerum Dei cultum possit cognoscere, nisi si quis pro religione simulata flagitiorum licentiam sibi dari cupiat. Nam si de vero ac legitimo Dei cultu solum sit inter homines controuersia, ac non potius de propriis singulorum commodis, vel intra triduum res iudicari posset, fieretque statim unus pastor, & unum ovile: neque quod ridiculum est, & misericordia

ricordia planè dignum, tot bella pro religionibus orientur. Est enim verus Dei cultus in ratione, & pietate, & integritate; non in armatis, aut in equorum cataphractorum pectoribus, aut in bellicis tormentis collocandus: neque qui plus potest in bello, is magis est religiosus, aut magis vir bonus, sed qui probabiliorem sui consilij rationem asserere poterit. Quis enim animo per enses aut nitentes galeas persuaserit, qui, cum diuinus sit, nullam vim omnino patitur? Nullum est tormentum bellicum neque fortius neq; maioris impetus ad animum impellendum, quàm sit ratio: qua sola victus animus vel victricem sequitur rationem, vel ita pudore deterretur, ut oculos attollere aduersus victricem sine pudore minimè possit. Verùm hæc alterius sunt negotij, nos iam ad institutum opus redeamus. Ac de Niobe dicatur.

De Niobe. CAP. XIII.

NIobe, quam Tantali & Euryanassæ, alij Pelopis, vel (ut alij putarunt) Taygetes vnus ex Pleiadibus filiam fuisse narrant, multorum filiorum fuit mater: quæ cum gloriaretur supra modum tum ob illorum multitudinem, tum etiam ob formæ præstantiam, ausa est se Diis immortalibus comparare, vel etiam antepone. Sic enim gloriatur apud Ouid. libro sexto Metamorph.

*Quis furor auditos, inquit, præponere vasis
Cælestes? aut eur colitur Latona per aras?
Numen adhuc sine thure meū est? mihi Tantalmi autor,
Cui licuit soli superarum attingere mensas.
Pleiadum soror est genitrix mea: maximus Atlas
Est anus, ætherium qui fert cernicibus axem:
Iupiter alter anus, socero quoque gloriatur illo.
Me gentes metunt Phrygia; me regia Cadmi
Sub domina est; fidibusq; mei commissam artem
Alonia cum populis à meq; viroq; reguntur.
In quancunque domus aduertit lumina partem,
Immensa spectantur opes, accedit eodem
Digna Dea facies. huc natai adice septem,
Et totidem iuvenes, & mox generosq; natusq;ue.
Quarite nunc habeat quam nostra superbia causam.
Quæque modo audetis genitam Titanida Cao*